

Hvad världen är och huru en
kristen kan lefva där af
J.N.D. [Öfvers. från e...

Darby, John Nelson,

73 Q a Br.

National Library
of Sweden

DARBY, J. N.

Teol.
Uppbygg
(Bv)

HVAD VÄRLDEN ÄR

OCH

HURU EN KRISTEN
KAN LEFVA DÄR

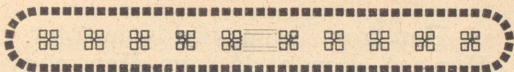
AF

J. N. D.

GÖTEBORG
HELGE BORRES BOKTRYCKERI
1910

Hvad världen är och huru en kristen kan lefva där.

“Ätsken icke världen och icke de ting som äro i världen. Om någon älskar världen, så är icke Fadrens kärlek uti honom.” (Joh I: 15.)

“Veten I icke att världens vänskap är Guds ovänskap? Hvilken som därför vill vara världens vän, han varder Guds ovän.” (Jak. IV: 4.)

För allvarliga och tänkande människor uppstår ofta den frågan: Hvad är världen, och hvad är det fran hvilket vi skulle bevara oss obesmittade? Det gifves tre olika bemärkelser i hvilka detta ord kan begagnas. 1) I bokstaflig mening syftar det på den tingens ordning, eller det system enligt hvilket mänskliga ting skötas här på jorden. 2) Jorden själf kallas världen, emedan den utgör det område, där världs-systemet är verksamt — och 3) de människor som lefva i öfverensstämmelse med detta världs-system kallas också världen. — Vi kunna sålunda särskilja dessa uttryck på följande sätt: världsområdet, världs-människorna och världs-systemet.

När vi läsa att “Jesus Kristus kom i världen för att frälsa syndare”, då förstå

vi, att Han kom inom världsområdet, och då Han så gjorde, då kom Han nödvändigtvis i beröring med världs-systemet och världs-människorna, som hatade Honom. Men till sina lärjungar sade Han: "I ären icke af världen, liksom jag icke är af världen", d. v. s. I ären icke af det system, som styres af världen, och I hafven icke där edert lif. Den som är vän med detta system, han är Guds ovän, emedan detta system är *själf*-styrande och icke Gud underdånigt. Låt oss taga som bild det militära systemet. När en man tager värfning i armén, då finner han där allting ordnad och försedt åt sig; betalningsafdelningen utbetalar till honom hans aflöning, kvartermästaren gifver honom hans kläder, en annan afdelning förser honom med vapen och öfrig utrustning. Det bestämmes för honom, om han skall gå hit eller dit, om han skall bo här eller där; det är bestämda timmar för gymnastik, och då han skall kläda sig, då han skall vara på parad o. s. v., o. s. v., och vid detta system är han bunden, så snart han gått in i armén. Det kallas ganska betecknande "en liten värld för sig själf", så fullständiga och systematiska äro dess anordningar. Detta är blott en svag, men likväl belysande bild af det allt behärs-kande system som kallas världen, hvarest hvarje människans behof är tillgodosedt och hvarje mänsklig förmåga tagen i anspråk.

Människan behöfver *sällskapslif*; och världen förser detta genom ett socialt system; detta utgör ett studium för sig själf. En människas ställning i denna världen

är allt för henne, och något som hon söker med stor möda; intet pris synes henne för högt för att kunna tillförsäkra sig en framstående ställning i samhället. Betrakta blott denna stora stege, som vi skulle kunna kalla "societeten" eller "sällskapsvärlden" med de ändlösa skaror som trängas där! Några sträfva alltjämt att komma högre och högre, andra söka att på ett tillfredsställande sätt behålla den ställning de redan innehafva. Hvilken fruktansvärdt stor makt har icke detta sociala system öfver människors hjärtan och sinnen! Vidare behöfver människan politisk styrelse och skydd för lif, egendom och rättigheter, och äfven detta behof möter världssystemet. Och hvilka fullständiga anordningar finnes det icke för hvad vi kalla affärlifvet. Arbetssystemet i världen är någonting alldeles häpnadsväckande. Människor som endast äga muskelstyrka finna där *arbete*. — Uppfinningsrika hufvuden finna ett öppet fält för sitt "geni", — konstnärligt anlagda själar kunna förnöja sig uti en värld af bildhuggeri, målning, musik och poesi, de djupsinniga begrunda problemer; skriftställare skriva böcker; ja, äfven människors lustar och begär blifva anledning till näringsfång och lifsuppehälle för andra. Det behöfves många olika ting för att åstadkomma en värld, brukar man säga.

Människan är till sin natur en mycket sammansatt varelse. Ganska många olika ting behöfvas för de flesta: litet affärer, litet politik, litet sällskapslif, litet studier och litet religion. Människan är *af naturen religiös*. Ordet *religion* som vi så

mycket använda, förekommer endast fem gånger i hela Bibeln. Religion är ej det samma som *gudaktighet*, ty äfven afgudadyrkare äro religiösa. Religion är lika mycket en del af människans natur som hennes förstånd och hennes minne, och eftersom religion sålunda utgör en så viktig del af människans natur, så har världs-systemet också på ett särskildt sätt försedt allt som kan tillfredsställa detta behof. Om någon är känslig för ljufliga intryck och har kärlek för allt som är skönt, så mötes han där af vacker musik, imponerande ceremonier och religiösa gudstjänstordningar. — Den som är fri och rättfram till sin natur, måste hafva tillfälle att fritt gifva luft åt sina känslor. En annan är kall, förbehållsam och resonnerande, då passar en sträng renlärighet just för en sådan. En människa däremot som är af ett samvetsömt sinnelag och som snart finner fel hos sig själf, hon har behof af botöfningar i en eller annan form, och äfven för detta har världs-systemet försett, och så i fortsättningen hela vägen. — Det gifves trosbekännelser, läror och sekter som passa för alla dessa olika temperament och för hvarje skiftning af människans religiösa känslor.

Kunde det väl gifvas ett system mera beundransvärdt och fullständigt? Ingenting är utelämnadt. Det förser nog glädje och tillfredsställelse för att kunna hålla den stora massan af människor fullt sysselsatta och i en viss mån tillfredsställda; deras hjärtan hållas upptagna med en sak eller annan, deras sinnen och tankar äro sålunda ständigt upptagna. Om en sak

ej passar, så förses någonting annat, ja t. o. m. död och sorg hafva icke blifvit utelämnade, ty denna världen har sina anordningar för begrafningar med sorgdräkter, sorgvisiter, condoleansbref och allt annat som står i samband härmed. På detta sätt är världen i stånd att komma igenom sådana sorgens tider, och snart sysselsätta de sig alldeles som förut.

Men nu leder Gud några, fast de äro *ganska få*, till att inse att *allt* detta, affärlif, politik, god uppfostran, styrelse, vetenskap, uppfinningar, järnvägar, telegrafer, sociala anordningar, barmhärtighetsinrättningar, reformer och religiösa sekter tillhör alltsammans världssystemet. Och detta system blir allt mer och mer fulländadt med hvarje dag. Allt framåtskridande i den närvarande tidsåldren är blott en utveckling af det världsliga elementet. Hvad som utgör Kristi *närvarande* ställning i förhållande till världen, det utgör äfven den troendes ställning. Den plats där Herren *är* därofvän och den plats Han *icke* har härnere, det bestämmer äfven vår plats. Och huru kommer sig detta? — Skall det väl förvåna någon att höra att *Satan* är denna världens gud och den furste som har makt i luften, och att det är han som är den styrande makten uti detta stora system. Det är hans kraft, som är verksam där, hans ande som är den härskande; han är dess furste. När Jesus Kristus var på jorden, kom djäfvulen och erbjöd Honom alla världens riken och deras härlighet sägande: "De äro gifna åt mig, och jag gifver dem åt hvem jag *vill*, om du därför vill falla ned och *tillbedja*

mig, så skall alltsammans blifva ditt.“ Här se vi förhänget upplyftadt och det verkliga föremålet för all mänsklig religiös tillbedjan blottadt. Skriften beskriver honom såsom en gång varande “full af visdom och fullkomlig i skönhet“, och som den som förskapar sig till en ljusets ängel. Hvem kan då förundra sig att tanklösa människor, ja t. o. m. också de mera tänkande blifva bedragna och vilseledda. Huru få äro icke de som genom Guds ord och den Helige Andes smörjelse fått sina ögon öppnade till att se hvad världen verkligen är. Några tänka att de hafva undkommit världslighetens snara, om de hafva gifvit upp så kallade världsliga nöjen och blifvit medlemmar uti kristliga församlingar eller religiösa föreningar, men de inse icke, att de äro lika mycket uti världssystemet som förut endast med den skillnad att Satan, som är denna världens furste, han har förflyttat dem från en afdelning till en annan, på det han måtte kunna lugna deras oroadе samveten och göra dem bättre tillfredsställda med *sig själfva*.

Men nu uppstår den frågan: Om dessa ting förhålla sig så, hvad är då botemedlet? Huru skola de som befinna sig på den breda vägen och som lefva enligt denna världens system undkomma dess herravälde? Huru skola vi kunna veta hvad som är af världen och hvad som är af Gud? Apostelen säger: “Så många som ledas af Guds Ande, de äro Guds söner.“ Det borde vara normalt eller kännetecknande för en kristen, att han styres af Kristus, liksom en människas kropp styres af hennes hufvud. Om kroppen är i ett

hälsosamt tillstånd, då gifves det ingen rörelse af hand eller fot med mindre befallning utgår från hufvudet. Just på samma sätt är Jesus Kristus en troendes hufvud; han står under Kristi omedelbara ledning uti allt, i det smärre såväl som det större. Och här af inse vi att kristendomen afskär all världslighet vid själfva dess rot, enär människans s. k. fria vilja är den princip på hvilken världssystemet är uppbyggdt, alldeles som det kristliga livvets princip består i beroende af Gud och lydning för *Hans* vilja. Satans sträfvan och syftemål är att åt människan upprätta ett system som för henne fullkomligt skall ersätta Guds Andes ledning. Detta skall blifva Satans slutliga mästerverk och det framträdande draget uti det stora affall som närmar sig med stora steg. Satan skall på ett öppet sätt och uti sin egen person förklara sig vara denna världens gud; då skall till fullo uppenbaras hvad som nu är doldt som en hemlighet. Är det därför icke hög tid att de troende måtte vakna upp ur sömnen och se till, att de icke på något sätt måtte vara sammanlänkade med ett system som så skyndsamt mognar för sin dom? Men du säger kanske: Huru kunna vi hjälpa det? Äro vi icke genom nödvändigheten bundna vid dessa ting genom våra yrken och vår jordiska kallelse och såsom medlemmar i landets styrelse och i samhället? Man måste ju sköta sina affärer och sitt arbete. Ja detta är en nödvändighet som *hvar och en* medgifver, men märk detta att just den omständigheten, att *hvar och en* med-

gifver det, detta stämplar det såsom något som icke är af Gud.

“Detta är segren som öfvervinner världen, vår tro.” Tron ser icke på de yttre omständigheterna, den ser icke på hvad som är möjligt eller omöjligt, den fäster ej afseende vid hvad som synes, den blickar upp till Gud. Människor på alla sidor skola vara redo att säga oss hvad som är nödvändigt att göra eller icke göra härnere, ty hvad som passar för människan, det utgör deras enda måttstock och regel, men en troende går sin väg framåt och fäster intet afseende vid hvad de säga, ty hvad som passar för *Gud*, det är hans måttstock och regel. Denna världens människor hafva utstakat åt sig sin väg så tydligt som möjligt och ordnat allt åt sig på ett förnuftsensligt och för dem själfva tillfredsställande sätt, men detta är alltsammans af intet värde eller betydenhet för den som vandrar i tron; han vet att hvad hälst som allmänt vinner bifall såsom varande den rätta vägen, det *måste vara orätt* (Luk. XVI: 15), och är verkligen den *breda vägen*.

Till exempel: hvar och en säger att en medborgare uti ett land — en kristen — han borde intressera sig för det landets styrelse, där han bor, och att han borde rösta och sålunda hjälpa till att få goda män på viktiga, maktpåliggande platser. Gud säger annorlunda. På många ställen och på många olika sätt säger Han mig, att såsom Hans barn är jag icke medborgare uti något land eller medlem uti något samhälle här på jorden. Mitt medborgarskap är i himmelen, och jag har hädan-

efter att göra med himmelska ting. Genom Kristi kors har jag blifvit korsfäst för världen och världen för mig. Om dessa jordiska ting få upptaga mitt hjärta och sinne, då blir jag en fiende till Kristi kors. "Skieken eder icke efter denna världen." Huru skola vi då förhålla oss till landets styrelse? Vi skola *vara den underdånige*, emedan den är förordnad af Gud, och då den pålägger oss skatt, betala vi den, och vi skola äfven frambara åkallan och förbön för konungar och all öfverhet. Allt som en kristen sålunda har att göra med politik, det är att vara underdånig den öfverhet som är satt öfver honom, icke allenast för vredens skull utan för samvetets skull. Det är sannt att Kristus är arfvinge till "allting", och däri innefattas också jorden, hvarest världs-systemet nu är verksamt, och likväl finna vi (liksom förhållandet äfven var med Abraham uti landet Kanaan) att Gud icke gifver honom så mycket som en fotsbredd såsom ett *närvarande* arf eller besittning. "Den rättfärdige skall lefva af tro." Om därföre ett sannt Guds barn nekar att rösta, så är detta icke så mycket emedan han anser att röstandet är orätt i och för sig, men han har redan gifvit sin röst och sitt intresse till den Människa i himlen, som Gud har upphöjt att vara konungars Konung och herrars Herre. Och han har dessutom förlorat sitt intresse för dessa politiska ting på grund däraf att han har funnit något annat, som är vida mera tilldragande för hans hjärta. Han inser också, att världen till sin ande och sitt väsen är ogudaktig, och alla de reformer och förbättrin-

gar den berömmar sig utaf, de gå ut på att utestänga Gud från människans hjärta. En kristen önskar att stå som ett vittne för sanningen och för Gud samt om den kommande domen, och detta under det att denna världens människor lyckönska sig själfva att de lefva i frid och säkerhet. En troendes önskan är att äfven andra på detta sätt genom honom måtte lära att undkomma den snara i hvilken Satan fångar den stora massan af människosläktet.

Vi som genom Guds stora nåd blifvit frälsta ur denna snara, vi borde intaga en mycket bestämd ställning och ställa oss på Kristi sida gent emot den värld, som korsfäste Honom, och vi borde kännetecknas såsom människor tillhörande ett himmelskt släkte, oklanderliga och rena, Guds ostraffliga barn midt ibland ett vrångt och förvändt släkte, bland hvilka I lysen som ljus i världen. Detta utgör Guds barns stora uppgift. Men att så lefva, det kostar någonting. Det är att stå som en ensam klippa i en strid ström. Allt utomkring klippan är i rörelse, allt strömmar mäktigt mot ett och samma håll, och där är ett ständigt, ständigt tryck mot klippan, men den står dock kvar trots det ständiga motståndet. Den skulle dock förvisso bortspolas, om den icke vore en *klippa*. Då vi lära oss att taga emot Guds ord, praktisera det samt bära vittnesbörd om det uti vårt lif, då kommer stormen emot oss. Att tillhöra en så kallad församling, det är lätt nog, och att göra som andra göra — att vara en ärlig människa och en god medborgare, det bringar ingen förföljelse öfver en människa. Man kan vara allt

detta och likväl följa med strömmen; men att lysa som ljus i världen för Gud, detta är något som väcker världens fiendskap. Hvarhålst Kristus blir sedd, just där blir Han också hatad: om Han blir uppenbarad i mig, då blir jag hatad för den skull, men om jag åtnjuter ett temligen godt rykte, och om ingen har just något emot mig såsom en kristen, huru är det då? Om Jesu lif icke uppenbaras i mitt dödliga kött, då är det klart att man ej kan upptäcka Kristus i mig.

Saken förhåller sig så här. Då någon verkligen lärt känna Gud eller snarare är känd af Honom, då drages hans hjärta på grund af hans förening med Kristus uppåt till den himmelska världen, och han befrias från att taga del uti de ting som tillhöra världs-systemet, och det blir då en mycket lämplig fråga: "Huru kan han väl då vända åter till världens svaga och torftiga barnaläror?" Han har nu blifvit ett barn åt Gud och har fått lif — evigt lif i Kristus och är vorden *ett* med det Hufvud, som genom Anden uti Ordet blifvit uppenbaradt för honom, huru kan då en sådan själ, som lärt känna Gud, längre ha' intresse för denna världen? Om jag såge en gosse i en fruktträdgård äta en bitter värdelös frukt, under det att på nästa träd växte de utsöktaste äpplen, skulle jag ej då tänka att han ej alls visste om eller kände till de goda äpplena? Och på samma sätt om någon är ifrigt upptagen med någonting som tillhör människans värld; kan väl en sådan, fråga vi, verkligen känna Gud? — Därföre finna vi också att Guds ord ej framställas för oss i form af en be-

stämd befallning: "Du skall ej rösta, du skall ej mottaga ära i denna onda värld eller af detta vrånga släkte, du skall lida smälek." Nej, utan allt är framställt på ett sådant sätt, att den lärjunge som älskar Herren, den lärjunge hvars själfviska hjärta har blifvit ödmjukadt och som endast önskar att få veta Herrens tankar, han kan finna ut hemligheten; han lär den genom att vara mera med Kristus, på det han också måtte blifva mera lik Honom och sålunda omskapad och till hjärta och sinne blifva skild från denna onda värld. Det är ej likt de gamla buden i den levitiska lagen "du skall" eller "du skall icke", men det är ändå tydligt och lätt att urskilja för den själ, hvars öga är enfaldigt. Det är något underbart, att det hjärta som älskar finner ingen svårighet att inse Guds vilja, under det att det hjärta som icke är uppriktigt gör ingenting annat än finner ursäkter för att undkomma den väg som synes det så motbudande. En bra bild här af kunna vi få, om vi tänka oss att uti en familj finnes en älskande, plikttrogen son, som lär känna sin faders tankar och vägar; att göra fadrens vilja synes honom lätt och naturligt. Men en annan son i samma familj och med samma förmåner, han begagnar så många utvägar han vet eller kan finna på för att göra sin egen vilja; han tänker endast på att behaga sig själf och därför säger han: "Jag visste det inte, du *sade* aldrig till mig att jag icke skulle göra det eller det, eller att jag icke skulle gå till den eller den platsen."

Men för att nu afsluta hvad jag redan talat om, så ville jag tillägga detta, att vi

måste ju komma i beröring med världssystemet till en viss grad, men denna beröring får aldrig taga karaktären af gemenskap. Hvad gemenskap kan det väl vara mellan Kristus och Belial? "Jag beder icke att Du skall taga dem ut ur världen, utan att Du bevarar dem från det onda." Jesus var ej af denna världen. Han led och var trängd på alla sidor. Ensamheten och pröfningarne voro mycket *verkliga* för Honom, och de skola blifva verkliga också för oss just i den mån vi träda i Hans fotspår. Är det ej så med många ibland oss att vi däremot vilja ha' det godt och angenämt här i detta gudlösa världssystem och här åtnjuta en hemkänsla som ej alls är berättigad? Huru skulle vi väl kunna göra oss hemmastadda här, hvar-est Kristus ej är? Vi äro, och vi måste blifva hemlösa vandrare, trötta pilgrimer, ja främlingar här, om vi tillhöra Kristus. Vi måste ju komma i beröring med världen, medan vi äro i världen, men måne vi icke komma i beröring med världen i många stycken, där vi ej alls borde och där det ej skulle behöfva blifva något samband eller beröring, om vi "kringförde vår Herres Jesu *död* uti vår kropp." Många äro de bedrägliga snaror genom hvilka fienden söker att snärja äfven Guds barns hjärtan, t. ex. religiösa sammankomster, kristlig verksamhet och kristlig gemenskap af sådan art att köttet tillåtes att hafva en plats där. Man sätter sådana ting i stället för en lefvande tro på Guds Son. De heliga i förgångna tider om hvilka det säges oss att de behagade Gud, de voro föraktade i världen, de voro "aktade" som

“allas afskråde allt intill denna dag“, och de hade sin umgängelse i himmelen. I motsats mot dem äro vi kanske ärade i världen. Vi lefva alltför mycket i öfverensstämmelse med denna världens system för att egentligen råka uti någon strid med detta system. Vi äro ej trogna undersåtare till Kristus, och så undkomma vi korset och dess försmädelse. Herrens ord förblifver oförändradt: “Alla de som vilja lefva gudligt i Kristus Jesus, de måste lida förföljelse.“ Det *gifves* en *smal* väg. Må vi vara bland de få som finna den. Vi föra vårt pass med oss. Vi äro beseglade med den Helige Ande och vänta endast på anskriet för att hämtas upp till Herrens möte i skyn för att sedan vara när Honom alltid. Hvilket välsignadt hopp!

J. N. D.

Kan rekvireras från

Fritz Mård, Hallsberg

5 öre
